യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6✓
(നിർവാണപ്രകരണം പൂർവാർധമ്)/സർഗം 47✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

ചി+ത്ത+ത്ത്വ+സ്യ ഫല+സ്യേവ ചിതഃസ് സ്വാപാ-പര+ക്രമാത് .
സ്വസ+ത്താ-സംനിവേശേന യഃസ്/ സ-സർഗ ഇതി+ സ്ഥിതഃ .. 1

ദേശ-കാല+ക്രിയാ-ദീനാ-മപി ത+ന്മയ-രൂപതഃ .
ഇദ-മ+ന്യ-ദിദംഞ്ച് ചാന്യ-ദിതി നാ+ത്രോപ-പ+ദ്യതേ .. 2

സമസ്ത-ശബ്ദ-ശബ്ദാർഥ-വാസനാ-കലനാ-വിദഃ .
ഏകാ+ത്മത്വാ-ദസ+ച്ചേദ-മിതി സംങ്ക+ഥ്യതേ കഥമ് .. 3

ഫല+സ്യാ+ന്തഃസ് സംനി-വേശോ നാമാനു+ക്രമതോ യഥാ .
ചിതഃസ് സ്വസ+ത്താ-ഘനതാ്നാനാ നാനാ+ സ്ഥിതാ തഥാ .. 4

അനാനൈ-വാപി നാനൈവ+ ക്ഷുബ്ധേവാ+ക്ഷുഭിതൈ-വ ച .
യഥാ ഫലാ+ന്തഃസ് സ്വാസ+ത്താ ചിദ+ന്തഃസ് സി+ദ്ധയസ്/തഥാ .. 5

ജഗ+ന്നഗര-മാദർശേ ചിതഃസ് സ്വം പ്രതി-ബിമ്ബി-തമ് .
കച-തീവാ്കച-ദപി ശിലാ+ന്തഃസ് സംനി-വേശവത് .. 6

പരമേ ചി+ന്മണൗ സ+ന്തി ജഗത്-കോടി-ശതാ+ന്യപി .
ചി+ന്താ-മണാ-വന+ന്താനി ഫലാനീ-വാർപിതാ+ന്യലമ് .. 7

ചി+ത്സ-മു-ദ്-ഗ-ക ഏവേദംൻ തദങ്/ഗോത്/കീർണ-മാതതമ് .
ജഗ+ന്മൗ+ക്തിക-മാഭാതി തദംശ-മയ-മ+ന്യ-വത് .. 8

അഹോ-രാത്രംവ് വിക-രയ+ന്വേദനാ-വേദനാ+ന്യലമ് .
ചിദാദി+ത്യഃസ് സ്ഥിതോ ഭാ+സ്വാഞ്ച്-ജഗദ്-ദ്ര+വ്യാണി ദർശയൻ .. 9

സമു+ദ്ര-കോടരാ-വർത-പയഃസ് സ്പ+ന്ദ വിലാസവത് .
അനാ-നൈവ-ച നാനാ ചി+ച്ഛിലാ+ന്തഃസ്-സംനി-വേശവത് .. 10

യദ+സ്തി ത+ച്ചിതി ശിലാ/ശരീരേ ശാല-ഭ+ഞ്ജികാ .
യ+ന്നാസ്തി ത+ച്ചിതി ശിലാ-ശരീരേ ശാല-ഭ+ഞ്ജികാ .. 11

ഭാവാ-ഭാവേഷു യ+ത്സ+ത്യംഞ്ച് ചി+ന്മ+ജ്ജാ-ക+ല്പ-മേവ തത് .
മ+ജ്ജാ-സാരാ പദാർഥ+ശ്രീസ്/ത+ന്മയം+ സ്യാത്-തദേവ ഹി .. 12

പദ്മ-നാനാദി-ശബ്/ദാർഥസ്/ത്യ+ക്ത്വാ യ+ദ്വ+ച്ഛിലോ-ദരമ് .
നാനാ ത+ദ്വ-ദിദംൻ നാനാ തദേത+ന്മയ-മ+ദ്വയമ് .. 13

നാനാ+പ്യേക-തയാ്ഽനാനാ പദ്മ-ബിമ്ബം ശിലോ-ദരമ് .
യഥാ തദ-വിഭാ-ഗാ+ത്മ തഥേദംഞ്ച് ചി+ദ്ധനാ+ന്തരമ് .. 14

യഥാ്ഽമല-പയഃഖ്-കോശഃസ്+ സ്ഥല-ധിയാംൻ തു ഭാനുഭാഃ .
സ+ന്നേ-വാസ+ന്നി-വൈവംഞ്ച് ചിൻ+നൈവ+ ത്വം സദ-സ+ദ്വപുഃ .. 15

യഥാ സ+മ്യക് പയോ-രാശിഃഖ് കോടരേ കലനോ+ന്മുഖമ് .
ദ്രവ+ത്വാത്-സ്പ+ന്ദതേ്ഽ+സ്പ+ന്ദംൻ തഥേദംഞ്ച് ചി+ദ്ധനാ+ന്തരമ് .. 16
ചി+ച്ഛിലാ-ശങ്ഖ-പദ്/മൗഘസ്/ത+ന്മയ+ത്വേ്ഽ+പ്യ-ത+ന്മയഃ .
ജഗ+ദ്വി+ദ്ധി സപദ്-മാദി-പദാർഥംഞ്ച് ചി+ച്ഛിലാ+ന്തരമ് .. 17

മഹാ-ശിലാ-ഘനോ്ഽ+പ്യേഷ ചി+ദ്ധ-ന+സ്ഥം ശിലോദരമ് .
അര+ന്ധ്രോ-നിർ+ദ്വയോ്ഽ+ച്ഛോ്ഽജഃസ് സംശാ+ന്തഃസ് സംനിവേശ-വത് .. 18

തപ-തീദംഞ്ച് ജഗദ്-ബ്ര+ഹ്മ ശരത്-കാല ഇവാ-മലമ് .
സ്ഫുര-തീദംഞ്ച് ജഗദ്-ബ്ര+ഹ്മ സൗ+മ്യഃസ് സോമ ഇവ+ ദ്രുതഃ .. 19

ബ്ര+ഹ്മണീദം സുഷുപ്-താഭംൻ നാസ്ത്യ-നാശം ശിലാബ്ജ-വത് .
ബ്ര+ഹ്മ+ത്വം ബ്ര+ഹ്മണി യഥാ തഥൈ-വേദംഞ്ച് ജഗത്-സ്ഥിതമ് .. 20

നാന-യോർ/വി+ദ്യതേ മേദസ്/തരു-പാദ-പയോ-രിവ .
യാനീ-മാനി ജഗ+ന്തീഹ നാ+ന്യ+ത്താനി ചിദാ-കൃതേഃ .. 21

ഭാവാ-ഭാവാദി നാസ്+ത്യേഷാംൻ ത+സ്യാ ഇവ കദാചന .
ബ്രഹ്-മൈവ ജഗദാ-ഭാസം മരു-താപോ യഥാ ജലമ് .. 22

ബ്രഹ്-മൈവാ-ലോകനാ+ച്ഛു+ദ്ധം ഭവ+ത്യമ്ബു യഥാതപഃ .
മേർ/വാദേസ്-തൃണ-ഗുല്/മാദേശ്-ചിത്താ-ദേർ/ജഗതോ്ഽപി ച .. 23

പര-മാമ്ബു/വിഭാ-ഗേന യ+ദ്രൂപംൻ തത്/പരംവ് വിദുഃ .
തത്-സമൂഹസ്/തദേ-വോച്ചൈശ്-ചി+ത്തം മേരു-തൃണാദി-കമ് .. 24

യത്-സൗ+ക്ഷ്+മ്യേ/്ഽപി ഹി സാരാ+ത്മ+
സ്ഥൗ+ല്യേ സാര-തരം ഹി തത് .
യഥാ രസാ+ത്മികാ ശ+ക്തിഃഫ് പരമാണു-തയാ്ഽനഘ .. 25

സ്ഥിതാ ജഗത്/പദാർ/ഥേഷു പായസീ+ ബ്ര+ഹ്മതാ തഥാ .
രസശ+ക്തി+ര്യഥാ നാനാ/തൃണ-ഗുല്മ-ലതാമ്/ഭസാമ് .. 26

തഥാ നാനാ-തയോ-ദേതി സൈവാ-സൈവേവ+ ബ്ര+ഹ്മതാ .
യൈഷാ രൂപ-വിലാ-സാനാ-മാലോക-പരമാണുതാ .. 27

ഗുണ-ഗു+ണ്യർഥ/സ+ത്താ+ത്മ/-രൂപി+ണ്യാസാം പരാ+ത്മതാ .
ചിതി ചിത്ത്യേ്ഽ+സ്തി മേർ/വാദി തദഭി+വ്യഞ്ജനാ+ത്മനി .. 28

പി+ച്ഛ-പ+ക്ഷൗഘ-കാഠി+ന്യം മയൂരാ+ണ്ഡ-രസേ യഥാ .
ചിതി ത+ത്/ത്വ്ഽ+സ്തി നാനാതാ തദഭി+വ്യ+ഞ്ജനാ+ത്മനി .. 29

വിചി+ത്ര-പി+ച്ഛികാ-പു+ഞ്ജോ മയൂരാ+ണ്ഡ-രസേ യഥാ .
യഥാ നാനാ+ത്മികേ+ ഹ്യേവ ബർ+ഹ്യ+ണ്ഡ-രസ-ബർഹിതേ .. 30

വിവേക-ദൃഷ്ട്യാ ദൃഷ്ടേ തേ തഥാ+ ബ്ര+ഹ്മ ജഗത്-സ്ഥിതമ് .
സനാ-നാതോഽ+പ്യനാ-നാതോ യഥാഽ+ണ്ഡ-രസ-ബർഹിണഃ .. 31

അ+ദ്വൈത+ദ്വൈത-സ+ത്താ+ത്മാ തഥാ+ ബ്ര+ഹ്മ-ജഗദ്-ഭ്രമഃ .
യഥാ സദ-സതോഃസ് സ+ത്താ സമതാ-യാമ-വ+സ്ഥിതിഃ .. 32

യതഃസ് സദ-സതോ രൂപം ഭാവ+സ്ഥം വി+ദ്ധി തം പരമ് .
നാനാഽനാനാ+ത്മക-മിദംൻ ത്വനുഭൂതംൻ നസം-ഭവമ് .. 33

ചി+ജ്ജഗ+ദ്വലനം പശ്യ ബർ+ഹ്യ+ണ്ഡേ രസ-ബർഹിണമ് .
യഥാ ജഗതി ചി+ത്ത+ത്ത്വംഞ്ച് ചി+ത്ത+ത്ത്വേ യ+ജ്ജഗ+ത്തഥാ .
നാനാഽനാനാ+ത്മ-കൈകംഞ്ച് ച/ മയൂരാ+ണ്ഡ-രസോ യഥാ .. 34

നാനാ-പദാർഥ+ഭ്രമ-പി+ച്ഛ-പൂർണാ
ജഗ+ന്മയൂരാ+ണ്ഡ-രസ-ശ്ചിദാദ്യാ .
മയൂര-രൂപംൻ ത്വമ-യൂര-മ+ന്തഃസ്-
സ+ത്താ-പദംവ് വി+ദ്ധി കുതോഽ+സ്തി ഭേദഃ .. 35

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാ-രാമായണേ വാല്മീകീയേ മോക്ഷോപായേ
നിർവാണ+പ്രകരണേ പൂർവാർധേ ചി+ദ്ധ-നോപ-ദേശോ നാമ സപ്ത-
ച+ത്വാരിംശഃസ് സർഗഃ .. 47 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
24.11.2023